

ศึกษาความสุขและความพึงพอใจในการทำงาน ของบุคลากรพยาบาลสถาบันบำราศนราดูร

จิตรดา วรรณไขคำ พย.บ.

กัญญลักษณ์ ทองนุ้ม พย.บ.

สถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อ

การศึกษาความสุขและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรพยาบาลสถาบันบำราศนราดูรที่ปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 ปีจำนวน 143 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลพบว่า ตำแหน่งในการปฏิบัติงานและรายได้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาลพบว่า วุฒิการศึกษาและตำแหน่งในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา ควรให้การสนับสนุนบุคลากรพยาบาลในด้านความก้าวหน้าความสำเร็จในงานและด้านสวัสดิการเพื่อเพิ่มความสุขและความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ความสุข, ความพึงพอใจ, พยาบาล

The study of happiness and work satisfaction among nurses in Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute

Jitradawan Khaicome BS.c.,

Kanyaluk Tognum BS.c.

Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute,

Department of Disease Control, Ministry of Public Health

ABSTRACT

This study was cross-sectional study of happiness and work satisfaction among nurses in Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute (BIDI). Total samples were 143 nurses who had work experience in BIDI at least one year. Data were collected by using a questionnaire. Results found that position and income factors associated with happiness among nurses (p -value < 0.05). Education and position factors associated with work satisfaction among nurses (p -value < 0.05). Policy maker of director and administrator should support career path, achievement, welfare and income for increasing of happiness and work satisfaction.

Key words: *Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute, happiness, work of Nurse*

บทนำ

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) มีแนวคิดการพัฒนาคุณภาพที่มีเป้าหมายสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาคุณภาพภายใต้โครงการสร้างเสริมสุขภาพผ่านกระบวนการคุณภาพเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน (SHA : Sustainable Healthcare & Health Promotion by Appreciation & Accreditation) โดยใช้แนวคิดที่สำคัญ การให้การดูแลด้วยความเอื้ออาทร คำนึงถึงมิติจิตใจคนทำงานมีความสุขความพึงพอใจ เกิดแรงบันดาลใจในการทำมาความดีในการดูแลคนไข้ (Humanized Health Care) โดยการสร้างผู้รับบริการมีความสุขพึงพอใจ และผู้ให้บริการมีความสุขความพึงพอใจ สถาบันบำราศนราดูรมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน HA ทำให้เกิดการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีมมากขึ้น แต่ยังพบว่าบุคลากรในองค์กรเกิดความขัดแย้งและไม่มีความสุขในการทำงาน เกิดการลาออกโยกย้าย ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร และเกิดผลกระทบต่อการให้บริการประชาชน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสุข และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการพยาบาลในสถาบันบำราศนราดูร

นิยามศัพท์

ความสุขในการทำงาน หมายถึง การที่พยาบาลรับรู้ความรู้สึกในการมีอารมณ์ทางบวกอันเนื่องมาจากการทำงานเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมายซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถวัดได้จากแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การติดต่อความรักในงานความสำเร็จในงานการเป็นที่ยอมรับ¹ และด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา²

ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจและยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านจิตใจและด้านวัตถุ

วัตถุประสงค์และวิธีการศึกษา

การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรพยาบาลสถาบันบำราศนราดูรที่ปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 ปี สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ทั้งหมดจำนวน 143 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความสุขในการทำงานของพยาบาล³ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการทำงาน⁴ นำมาทดลองใช้ และหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) = 0.89 และ 0.79 ตามลำดับ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ปฏิบัติงานในตำแหน่ง ประเภทของตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายได้ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสุขและความพึงพอใจในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

จากการสำรวจความสุขและความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาลสถาบันบำราศนราดูรที่ปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 ปีจำนวน 143 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 94.4 มีอายุระหว่าง 30-50 ปีร้อยละ 39.2 มีสถานภาพโสดและสถานภาพคู่เท่ากันร้อยละ 48.3 ส่วนใหญ่จบปริญญาตรีร้อยละ 88.1 ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพร้อยละ 79 เป็นข้าราชการร้อยละ 80.4 การปฏิบัติงานในกลุ่มการพยาบาลเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปีร้อยละ 58.8 ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 20,000-30,000 บาท (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุสถานภาพสมรส

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n=143)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	8	5.6
หญิง	135	94.4
อายุ (ปี)		
23-30	48	33.6
30-50	56	39.2
> 50	39	27.2
อายุน้อยที่สุด 23 ปีอายุมากที่สุด 58 ปีอายุเฉลี่ย 39.70 ปี		
สถานภาพสมรส		
โสด	69	48.3
คู่	69	48.3
หม้าย	2	1.4
หย่า	3	2.0
วุฒิการศึกษา		
อนุปริญญาตรี	7	4.9
ปริญญาตรี	126	88.1
ปริญญาโท	10	7.0
ปฏิบัติงานในตำแหน่ง		
หัวหน้าตึก/ หัวหน้าฝ่าย	15	10.5
รองหัวหน้าตึก	7	4.9
พยาบาลวิชาชีพ	113	79.0
พยาบาลเทคนิค	8	5.6
ประเภทของตำแหน่ง		
ข้าราชการ	115	80.4
ลูกจ้างชั่วคราว	28	19.6
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในกลุ่มการพยาบาล (ปี)		
≤ 10	59	41.2
> 10	84	58.8
ระยะเวลา น้อยที่สุด 1 ปีมากที่สุด 38 ปีเฉลี่ย 16.62 ปี		

ตารางที่ 1 ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุสถานภาพสมรส (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n=143)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)		
< 10000	1	0.7
10000 - 20000	48	33.5
20000 - 30000	49	34.3
> 30000	45	31.5

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลมีความสุขในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความรักในตารางที่ 1 ร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุสถานภาพสมรส

	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	ระดับ
ความสุขในการทำงาน		
ด้านการติดต่อ	4.10 (0.55)	มาก
ด้านความรักในงาน	4.19 (0.60)	มาก
ด้านความสำเร็จในงาน	3.88 (0.52)	มาก
ด้านการเป็นที่ยอมรับ	3.85 (0.51)	มาก
ด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา	3.90 (0.60)	มาก
รวมทุกด้าน	4.00 (0.44)	มาก

พยาบาลสถาบันบำราศนราดูรโดยรวมมีความพึงพอใจในการทำงานมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในเรื่องการเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรพยาบาลสถาบันบำราศนราดูร

ความพึงพอใจในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	ระดับ
งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามความต้องการ	3.15 (0.49)	มาก
ท่านเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ	3.21 (0.52)	มาก
เพื่อนร่วมงานยอมรับแนวคิดและข้อเสนอของท่าน	3.05 (0.52)	มาก
เพื่อนร่วมงานยอมรับว่าท่านเป็นสมาชิกที่สำคัญคนหนึ่ง	3.13 (0.56)	มาก
ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานสำคัญ ๆ ให้ท่านทำเสมอ ๆ	2.92 (0.61)	มาก
ท่านสามารถทำงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา	3.06 (0.47)	มาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรพยาบาลสถาบันบำราศนราดูร (ต่อ)

ความพึงพอใจในการทำงาน	ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	ระดับ
ท่านพอใจในความก้าวหน้าในหน้าที่การงานปัจจุบัน	3.01 (0.59)	มาก
ตำแหน่งงานที่ทำอยู่มีความก้าวหน้าในสายงาน	2.94 (0.63)	มาก
ท่านได้ปฏิบัติงานที่ตรงตามความถนัด	3.05 (0.56)	มาก
ลักษณะงานมีความสำคัญและมีจุดเด่นที่จูงใจให้ปฏิบัติ	3.07 (0.53)	มาก
นโยบายมีความชัดเจนทันสมัยและสามารถปฏิบัติได้จริง	2.93 (0.54)	มาก
การบริหารงานขององค์กร มีสายงานการบังคับบัญชาที่มีความคล่องตัวสูง	2.86 (0.59)	มาก
ผู้บังคับบัญชาให้ความช่วยเหลือทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว	3.00 (0.67)	มาก
ผู้บังคับบัญชาวางตัวเป็นคนเปิดเผยและเป็นกันเองกับท่าน	3.02 (0.62)	มาก
ผู้บังคับบัญชามีความยุติธรรมในการมอบหมายงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.00 (0.64)	มาก
ห้องทำงานมีพื้นที่พอเพียงและมีความเป็นส่วนตัวเหมาะสมกับตำแหน่ง	2.98 (0.63)	มาก
มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงในการปฏิบัติงาน	3.08 (0.52)	มาก
ท่านได้รับเงินเดือนเหมาะสมกับความรับผิดชอบ	2.91 (0.67)	มาก
เงินเดือนและผลประโยชน์ที่ท่านได้รับพอเพียงต่อการดำรงชีพ	2.85 (0.64)	มาก
ท่านมีความรู้สึกมั่นคงที่ได้ปฏิบัติงาน ในองค์กรแห่งนี้	3.08 (0.60)	มาก
ผู้บังคับบัญชาให้ความคุ้มครองท่านและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่มอบหมายให้ท่าน	3.02 (0.57)	มาก
งานในความรับผิดชอบของท่านส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร	3.08 (0.49)	มาก
ท่านรู้สึกมีเกียรติและได้รับการยกย่องเชิดชูในสถานะที่เป็นพนักงานขององค์กรนี้	3.04 (0.63)	มาก
รวม	3.02 (0.41)	มาก

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลพบว่า ปัจจัยเรื่องตำแหน่งในการปฏิบัติงานและรายได้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value < 0.05) พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในการทำงานน้อยกว่าหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าตึก

คนที่รายได้เฉลี่ย 10,000–20,000 บาท และ 20,000–30,000 บาท มีความสุขในการทำงานมากกว่าคนที่มียาได้น้อยกว่า 10,000 บาท ตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลได้ร้อยละ 25.5 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาล

ตัวแปร	B	S.E. _B	p-value
ค่าคงที่	3.441	0.561	0.000
อายุ	0.016	0.009	0.64
เพศ			
ชาย (กลุ่มอ้างอิง)			
หญิง	-0.097	0.150	0.519
สถานภาพสมรส			
โสด (กลุ่มอ้างอิง)			
คู่	-0.074	0.082	0.368
หย่า/หม้าย	-0.312	0.201	0.123
วุฒิการศึกษา			
อนุปริญญา (กลุ่มอ้างอิง)			
ปริญญาตรี	-0.392	0.254	0.125
ปริญญาโท	-0.366	0.288	0.206
ปฏิบัติงาน			
หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าตึก (กลุ่มอ้างอิง)			
รองหัวหน้าตึก	-0.272	0.186	0.147
พยาบาลวิชาชีพ	-0.354	0.134	0.009
พยาบาลเทคนิค	-0.355	0.270	0.191
ประเภทตำแหน่ง			
ข้าราชการ (กลุ่มอ้างอิง)			
ลูกจ้างชั่วคราว	0.063	0.110	0.567
รายได้(บาท)			
< 10000 (กลุ่มอ้างอิง)			
10,000 - 20,000	0.812	0.405	0.047
20,000 - 30,000	0.818	0.412	0.049
> 30,000	0.685	0.427	0.111
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	-0.003	0.008	0.713
R = 0.505	R² = 0.255	F = 3.125	

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาล พบว่าปัจจัยเรื่องวุฒิการศึกษาและตำแหน่งในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

น้อยกว่าคนที่จบอนุปริญญา การปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคมีความสุขในการทำงานน้อยกว่าหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าตึก ตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมดสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลได้ร้อยละ 22 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาล

ตัวแปร	B	S.E. _B	p-value
ค่าคงที่	3.441	0.561	0.000
ค่าคงที่	3.870	0.539	0.000
อายุ	0.066	0.008	0.465
เพศ			
ชาย (กลุ่มอ้างอิง)			
หญิง	-0.072	0.144	0.621
สถานภาพสมรส			
โสด (กลุ่มอ้างอิง)			
คู่	-0.085	0.078	0.281
หย่า/หม้าย	-0.196	0.193	0.311
วุฒิการศึกษา			
อนุปริญญา (กลุ่มอ้างอิง)			
ปริญญาตรี	-0.537	0.244	0.030
ปริญญาโท	-0.563	0.277	0.044
ปฏิบัติงาน			
หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าตึก (กลุ่มอ้างอิง)			
รองหัวหน้าตึก	-0.138	0.179	0.442
พยาบาลวิชาชีพ	-0.433	0.129	0.001
พยาบาลเทคนิค	-0.547	0.259	0.037
ประเภทตำแหน่ง			
ข้าราชการ (กลุ่มอ้างอิง)			
ลูกจ้างชั่วคราว	0.046	0.106	0.666

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาล (ต่อ)

ตัวแปร	B	S.E. _B	p-value
รายได้(บาท)			
< 10000 (กลุ่มอ้างอิง)			
10,000 - 20,000	-0.108	0.389	0.782
20,000 - 30,000	-0.118	0.396	0.766
> 30,000	-0.371	0.410	0.368
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	0.006	0.007	0.443
R = 0.469	R² = 0.220	F = 2.572	

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า บุคลากรพยาบาลสถาบันบาราศนราตูลมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านของความสุขในการทำงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ว่าพยาบาลประจำการโรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพฯ มีความสุขในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก³ การศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐพบว่าพยาบาลประจำการมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง⁷ และการศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐเช่นกันพบว่า ปัจจัยด้านการติดต่อสัมพันธ์ความรักในงานความสำเร็จในงาน และการเป็นที่ยอมรับทำให้พยาบาลประจำการมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง⁸

บุคลากรพยาบาลสถาบันบาราศนราตูล มีความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือเงินเดือนและผลประโยชน์ที่ท่านได้รับพอเพียงต่อการดำรงชีพ ซึ่งความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ทำ อันบ่งถึงระดับความพอใจในการที่ได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกาย จิตใจ

และสภาพแวดล้อมเป็นความรู้สึกเชิงบวกของพนักงานที่ได้รับจากการทำงาน อันเนื่องมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานจากองค์กรตามที่ได้คาดหวังไว้⁹ อธิบายถึงปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้ว่า ความมั่นคงในการทำงานที่ให้ความรู้สึกรับประกันเชื่อถือต่อหน่วยงานผู้บังคับบัญชาที่มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจ การให้สังคมยอมรับ การติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ผลประโยชน์ตอบแทน ได้แก่ เงินบำเหน็จ บำนาญ ค่ารักษาพยาบาล เงินสวัสดิการวันหยุดวันพักผ่อนต่าง ๆ¹⁰ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาควรให้การสนับสนุนบุคลากรพยาบาลในด้านความก้าวหน้า ความสำเร็จในงาน และด้านสวัสดิการเพื่อเพิ่มความสุข และความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาของ รศ.พรศรี ศรีอัษฎาพร ดร.สุกัญญา จงถาวรสถิตย์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และให้แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย และเจ้าหน้าที่พยาบาลสถาบันบาราศนราตูลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

1. Manion J. Joy at work: As experienced, As expressed. Doctor of Philosophy in Human and Organizational systems. University of Michigan; 2003.
2. Moos RH. Work environment scale manual. (2nd ed). Palo Alto, CA: Consulting Psychologists; 1986.
3. กัลยารัตน์ อ่องคณา. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลการรับรู้คุณค่าในตนเองสภาพแวดล้อมในงานกับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลเอกชนเขตกรุงเทพฯ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2549.
4. รพีพรรณ สุกันต์ศิลป์. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงาน และความผูกพันต่อองค์กรกับความตั้งใจที่จะลาออกจากงาน: กรณีศึกษา บริษัท นิมชี เสิ้งขนสง 1988 จำกัด. กรุงเทพฯ; 2551.
5. บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยเล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2538.
6. ประคอง วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2542.
7. จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2546.
8. พรณิภา สืบสุข. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้คุณลักษณะงาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าทอผู้ป่วยกับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2548.
9. Smith Hery C, Wakeley John H. Psychology of Industrial Behavior. 3rd ed. New York: McGraw-Hill Book; 1972.
10. Gilmer, Beverly von Haller. Industrial Psychology. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Book; 1966.